

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Blaža Šurbek Bagarić
Zvanje	Dipl.pedagog
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Obrtnička škola, Požega
Adresa elektroničke pošte	blaza.surbek-bagaric@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Elektroničko nasilje-učini nešto
Predmet (ili međupredmetna tema)	Međupredmetna tema Zdravlje (Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti)
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Sat razrednika
Razred	1. razred srednje (strukovne) škole-četverogodišnja i trogodišnja zanimanja
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>Nacionalni kurikulum međupredmetne teme SŠ</p> <p>Zdravlje:</p> <p>B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju</p> <p>B.4.1.B Razvija tolerantan odnos prema drugima</p> <p>B.4.1.C Analizira vrste nasilja, mogućnost izbjegavanja sukoba i načine njihova nenasilnog rješavanja (<i>razlikuje i procjenjuje dobronamjernost komunikacije i ponašanja u stvarnome i virtualnom svijetu. Analizira vrste i uzroke nasilja. Obrazlaže načine nenasilnoga rješavanja sukoba. Poštuje integritet druge osobe.) -glavni ishod</i></p> <p>B.4.2.A Procjenjuje situacije koje mogu izazvati stres i odabire primjerene načine oslobađanja od stresa (<i>Analizira zaštitne i rizične čimbenike koji utječu na stvaranje slike o sebi i raspravlja o njima. Prihvata obaveze koje proizlaze iz socijalnih uloga. Prihvata važnost osobne odgovornosti.</i>)</p> <p>B.4.2.B Obrazlaže utjecaj zaštitnih i rizičnih čimbenika na mentalno zdravlje</p>

	<p>(Brine o mentalnome zdraviju)</p> <p>Osobni i socijalni razvoj:</p> <p>A.4.2. Upravlja svojim emocijama i ponašanjem (<i>traži i primjenjuje uspješna iskustva u rješavanju problema</i>)</p> <p>B.4.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora (<i>Važno je ponašati se odgovorno. Svojim ponašanjem utječemo na druge kao i oni na nas.</i>)</p> <p>B.4.2. Suradnički uči i radi u timu (<i>Objašnjava i služi se vještinama korisnima za timski rad; Surađuje, sudjeluje u donošenju odluka, razgovara, pregovara, dogovara se i poštije dogovore</i>)</p> <p>B.4.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje (<i>Pojedinac je odgovoran za svoje ponašanje</i>)</p> <p>Učiti kako učiti:</p> <p>uku A. 4./5. 2. 2. primjena strategija učenja i rješavanja problema- Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja (povezuje novo znanje i vještine s prethodnim znanjima i iskustvima, kao i drugim područjima učenja.; Rješava različite, relativno složene probleme.)</p> <p>uku A. 4./5. 3. 3. kreativno mišljenje- Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja (Stvara nove i originalne veze među idejama, situacijama, problemima.; Izražava svoje ideje na osoban i sebi svojstven način)</p> <p>uku D. 4./5. 2. D domena: Stvaranje okruženja za učenje; 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć (Ponaša se tako da ostvaruje učinkovitu interakciju s drugima i djeluje unutar različitih formalnih i neformalnih grupa) – ostvaruje se drugi glavni ishod, ako se pouče učenici voditelji radionice i oni samostalno izvode radionicu</p>
Tijek nastavnog sata	<p>Napomena: Detaljan opis u pripremi i prilozima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodni dio (3 min.) <ul style="list-style-type: none"> -pravila radionice -definicija i vrste nasilja-individualni rad 2. pisanje odgovora na pitanje Da se meni dogodi elektroničko nasilje(2 min.) <ul style="list-style-type: none"> -individualni rad 3. Što znaš o e-nasilju? Jesi li ga ikad doživio/la? (15 min.) –rad u paru 4. Rješavanje slučaja e-nasilja (uz pomoć letka) (12 min.)-grupni rad 5. Izvještaj grupe (parova, ako je manji razred) (10 min.) 6. Zaključak, analiza odgovora iz uvoda, vrjednovanje i podjela bombona s porukama o nasilju (3 min.)
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Aktivnosti za učenike:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pišu odgovor na postavljeno pitanje(uvod) -slažu papiriće s odgovorima na pitanja iz uvoda na vrata (ploču) -prepoznaju oblike nasilja (odgovaraju dizanjem ruke) -izlažu svoja mišljenja o iskustvima (elektroničkog) nasilja -rješavaju slučajevne nasilja po pitanjima, primjenjuju saznanja (pomoću letka) -čitaju i komentiraju odgovore aktivnosti „Što znaš o e-nasilju?“ i aktivnosti

	<p>„Rješavanje slučajeva e-nasilja“</p> <ul style="list-style-type: none"> - pišu i/ili čitaju odgovore postavljenih zadataka - izvještavaju o obavljenom zadatku -vrednuju radionicu <p>Aktivnosti za nastavnika-voditelja radionice:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pripremiti potrebne materijale za radionicu (listići za odgovor, nastavni listići i kartice za pojedinu aktivnost...) -davati upute za pojedine vježbe -pomagati učenicima, ako je potrebno, u rješavanju zadataka -(sam) vrednovati radionicu
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	osobno izrađeni materijali, radni listići (u prilogu pripreme za sat)
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -postavljanje pitanja učenicima -kviz pitanja o poznavanju (električnog) nasilja -opažanja-procenjivanje osobnog iskustva (električnog) nasilja -opažanje voditelja učenika pri obavljanju aktivnosti <p>Vrednovanje kao učenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rješenja pojedine aktivnosti , slučajeva nasilja (povratna informacija o rješenju) -listić za samovrednovanje radionice (prilog 6)
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja: <ul style="list-style-type: none"> -kviz pitanja o poznavanju činjenica o (električnog) nasilja -pitanja o osobnom iskustvu primjera (električnog) nasilja -analiza slučajeva nasilja
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih	

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

tema	
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijalne i interaktivne sadržaje	Autorski multimedijalni sadržaji i prilozi radionici https://drive.google.com/open?id=1hVWEXOAncdZX4x4eYjbnNaNrUqBswZvY
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	MREŽNE STRANICE: https://www.medijskapismenost.hr/wp-content/uploads/2018/04/elektronicko-nasilje.pdf http://e.udzbenik.hr/U/infOS6/62e_nasilje.pdf https://www.mala-sova.com/elektronicko-nasilje/ https://www.poliklinika-djeca.hr/za-djecu-i-mlade/nasilje/sto-je-to-elektronicko-nasilje-odnosno-cyberbullying/ https://www.tportal.hr/lifestyle/clanak/kako-se-zastititi-od-elektronickog-nasilja-20100715 https://www.medijskapismenost.hr/kako-se-osjecaju-zrtve-elektronickog-nasilja-i-gdje-je-izlaz/

	<p>Publikacije:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Priručnik za djecu i mlade: Cyberbullying, Nasilje preko interneta, Savjetovalište Luka Ritz, Zagreb, 2013.2. Priručnik za djecu i mlade, roditelje i školske djelatnike: Nasilje među djecom i mladima, Savjetovalište Luka Ritz, Zagreb, 2013.
--	--

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

PRIPREMA ZA RADIONICU ELEKTRONIČKO NASILJE (CYBERBULLYING) -UČINI NEŠTO

(Prijava na javni poziv učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i ravnateljima osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj Ministarstva znanosti i obrazovanja)

**Za sat razrednika
međupredmetna tema ZDRAVLJE
(Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti)**

Napomena:

ovu radionicu možete poučiti voditi učenike voditelje (vršnjake). Imam vrlo pozitivna iskustva.

Na taj način učenike osposobite za uspješnu suradnju s drugima i ostvaruje se ishod Međupredmetne teme **Učiti kako učiti (D domena: Stvaranje okruženja za učenje; 2. Suradnja s drugima D.2.4./5.** Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoći)

Autorica: Blaža Šurbek Bagarić, dipl.pedagog

Odgjno-obrazovni ishod

(oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)

Nacionalni kurikulum međupredmetne teme SS

Zdravljie:

B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju

B.4.1.B Razvija tolerantan odnos prema drugima

B.4.1.C Analizira vrste nasilja, mogućnost izbjegavanja sukoba i načine njihova nenasilnog rješavanja (*razlikuje i procjenjuje dobronamjernost komunikacije i ponašanja u stvarnome i virtualnom svijetu. Analizira vrste i uzroke nasilja. Obrazlaže načine nenasilnoga rješavanja sukoba. Poštuje integritet druge osobe.*) -**glavni ishod**

B.4.2.A Procjenjuje situacije koje mogu izazvati stres i odabire primjerene načine oslobođanja od stresa (*Analizira zaštitne i rizične čimbenike koji utječu na stvaranje slike o sebi i raspravlja o njima. Prihvata obaveze koje proizlaze iz socijalnih uloga. Prihvata važnost osobne odgovornosti.*)

B.4.2.B Obrazlaže utjecaj zaštitnih i rizičnih čimbenika na mentalno zdravlje (*Brine o mentalnome zdravlju*)

Osobni i socijalni razvoj:

A.4.2. Upravlja svojim emocijama i ponašanjem (*traži i primjenjuje uspješna iskustva u rješavanju problema*)

B.4.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora (*Važno je ponašati se odgovorno. Svojim ponašanjem utječemo na druge kao i oni na nas.*)

B.4.2. Suradnički uči i radi u timu (*Objašnjava i služi se vještinama korisnima za timski rad; Surađuje, sudjeluje u donošenju odluka, razgovara, pregovara, dogovara se i poštuje dogovore*)

B.4.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje (*Pojedinac je odgovoran za svoje ponašanje*)

Učiti kako učiti:

uku A. 4./5. 2. 2. primjena strategija učenja i rješavanja problema- Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja (povezuje novo znanje i vještine s prethodnim znanjima i iskustvima, kao i drugim područjima učenja.; Rješava različite, relativno složene probleme.)

uku A. 4./5. 3. 3. kreativno mišljenje- Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja (Stvara nove i originalne veze među idejama, situacijama, problemima.; Izražava svoje ideje na osoban i sebi svojstven način)

uku D. 4./5. 2.D domena: Stvaranje okruženja za učenje; 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć (Ponaša se tako da ostvaruje učinkovitu interakciju s drugima i djeluje unutar različitih formalnih i neformalnih grupa) – ostvaruje se **drugi glavni ishod**, ako se pouče učenici voditelji radionice i oni samostalno izvode radionicu

ISHODI UČENJA (po Bloomovoj taksonomiji)

KOGNITIVNI ISHODI UČENJA	<p><i>I. razina – dosjetiti se</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ prepoznati oblike nasilja (odgovoriti dizanjem ruke) <p><i>II. razina - shvatiti</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ prepoznati točne odgovore o (električkom) nasilju <p><i>III. razina - primijeniti</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ izložiti svoje mišljenje o iskustvima (električkog) nasilja▪ primijeniti (pomoću letka) saznanja o (električkom) nasilju na primjerima iz života – rješiti slučajeve nasilja
PSIHO- MOTORIČKI ISHODI UČENJA	<p><i>I. razina – po Simpsonu – moć zapažanja</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ pratiti upute voditelja radionice i aktivno sudjelovati u radu▪ povezati oblike nasilja sa stvarnim događajima (odgovoriti na pitanja slučajeva nasilja) <p><i>Psiho-motoričke aktivnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ slagati papiriće s odgovorima na pitanja iz uvoda na vrata (ploču)▪ pisati i/ili pročitati odgovore postavljenih zadataka
AFEKTIVNI ISHODI UČENJA	<p><i>I. razina – zamjećivanje fenomena</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ identificirati svoja iskustva (električkog) nasilja▪ pokazati međusobno uvažavanje u komunikaciji i interakciji <p><i>II. Reagiranje na fenomen</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ prilagoditi se i poštivati pravila radionice▪ pomoći suradniku/suradnicima u vježbi rješiti zadani zadatak <p><i>III. razina kritičko vrjednovanje fenomena</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ (pomoći) izvjestiti o riješenom zadatku

ORGANIZACIJA NASTAVNOG SATA - radionice

Za sat razrednika

međupredmetna tema ZDRAVLJE

(Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti)

Razred: 1.razred srednje (strukovne) škole Vrijeme trajanja radionice: 45 minuta

Plan i koraci radionice:

1. **3 min.** - UVOD – pojašnjavanje načina rada, definicija nasilja i e-nasilja, pravila radionice, upute za rad (*prilog 0*) -individualni rad
2. **2 min.** – pisanje odgovora na pitanje: (*prilog 1 i 1.1.*) -individualni rad
„Da se meni dogodi elektroničko nasilje, ja bih“:
 - a) šutio/šutjela o tome
 - b) rekao/rekla odraslima
 - c) rekao/rekla prijateljima
 - d) nešto drugo, a to je...
3. **15 min.** – Što znaš o e-nasilju? Jesi li ga ikad doživio/la? (*prilog 2 i 2.1.*) - rad u paru
4. **12 min.** – Rješavanje slučaja nasilja ili e-nasilja (*prilog 3, 3.1., 3.2., 3.3., 3.4.*) uz pomoć letka- (*prilog 3.5.*) - grupni rad
5. **10 min.** - Izvještaj grupa (parova) i komentari
6. **3 min.** – ZAKLJUČAK, analiza odgovora iz uvoda, vrjednovanje i podjela bombona s porukama o nasilju (*prilog 4, 5 i 6*)

1. UVOD - 3 min.

- pojašnjavanje načina rada, definicija nasilja i e-nasilja, pravila radionice, upute za rad
-individualni rad

Dobar dan. Danas ćemo razgovarati o temi nasilja, a posebno električnog nasilja. Zajedno ćemo pokušati osvijestiti problem nasilja (bullying) odnosno električnog nasilja (cyberbullying) i pronaći načine zaštite i samozaštite.

Osnovni oblici nasilja su:

1. VRŠNJAČKO NASILJE (bullying) bez korištenja interneta u kojem žrtva može imati fizičke, psihičke, socijalne ili obrazovne posljedice:

- a) fizičko nasilje - gurkanje, naguravanje, udaranje... sve što rezultira tjelesnim ozljedama
- b) psihičko nasilje -zadirkivanje, ismijavanje, ignoriranje, vrijeđanje, omalovažavanje... sve što čini da se osoba osjeća neugodno, loše i nesretno

2. ELEKTRONIČKO, internetsko, virtualno NASILJE (cyberbullying).

Najjednostavnije je zapamtiti da je **električko nasilje (cyberbullying)** kada se nekoga **namjerno želi povrijediti** uzastopnim slanjem uvredljivih poruka ili slika **putem interneta**, a **sve ostale namjerne zlonamjerne ponavljujuće radnje su nasilje (bullying)**.

Koliko ste zapamtili što je nasilje (bullying), a što električko nasilje (cyberbullying), provjerit ćemo na sljedećim primjerima: **-individualni rad**
(može se izabrati 1-2 pitanja, a treće obavezno postaviti)

- Ako vam netko šalje uvredljive poruke preko mobitela, to je? **bullying ili cyberbullying?**
Neka dignu ruku oni koji misle da je to cyberbullying?
(Točan odgovor: nasilje- bullying)
- Ako vam netko silom uzme mobitel i s njega obriše sve podatke, to je...?
Neka dignu ruku oni koji misle da je to cyberbullying?
(Točan odgovor: nasilje- bullying)
- Ako vas netko namjerno pokuša povrijediti uzastopnim slanjem uvredljivih poruka ili slika putem interneta, to je...? Neka dignu ruku oni koji misle da je to cyberbullying?
(Točan odgovor: električko nasilje- cyberbullying)

- Ako te kontaktira odrasla osoba koja ima zle namjere i koja te prisiljava da radiš stvari koje ne želiš raditi putem interneta, to je...? Neka dignu ruku oni koji misle da je to cyberbullying? (**Točan odgovor: nasilje- bullying**)
Hvala na sudjelovanju.

Rad u radionici znači da svi sudionici sudjeluju u radu i donose zajedničke zaključke o nekoj temi pri tome poštujući jedni druge: slušamo što se govori bez upadica i vrijedanja, poštujemo vrijeme rada, radimo u paru ili grupi.

-upute za rad:

Radit ćemo 3 aktivnosti za koje ćete na početku rada dobiti detaljne upute.

2. pisanje odgovora na pitanje: „Da se meni dogodi elektroničko nasilje, ja bih“ - 2min. -individualni rad

Podijelit ću vam samoljepljive papiriće. Na strani na kojoj je ljepljivi dio napisat ćete svoj odgovor na pitanje koje ćemo vam postaviti. Kada napišete odgovor nalijepit ćete papirić na vrata učionice. Na taj način vaš odgovor će biti anoniman, neće biti vidljiv ostalima. Na kraju radionice dobit ćete povratnu informaciju o odgovorima. Za ovu aktivnost imamo na raspolaganju do 2 minute.

Voditelj podijeli svakom po jedan papirić. Kada svi učenici dobiju papirić voditelj daje uputu:

Provjerite jeste li papirić okrenuli tako da je ljepljivi dio na gornjoj stranici na kojoj ćete napisati odgovor. Pročitat ću vam pitanje u cijelosti, a zatim još jedanput kako biste se odlučili i iskreno napisali svoj odgovor.

„Da se meni dogodi elektroničko nasilje, ja bih“:

- a) šutio/šutjela o tome
- b) rekao/rekla odraslima
- c) rekao/rekla prijateljima
- d) nešto drugo, a to je...

Kada učenik napiše odgovor, sam odlazi i lijepi ga na vrata učionice. Tijekom idućih aktivnosti voditelj prikuplja i razvrstava papiriće po odgovorima. Zbroji i zapiše koliko ima pojedinih odgovora. Te će odgovore voditelj koristiti na kraju radionice za zaključak.

3. Što znaš o e-nasilju? Jesi li ikad doživio/la? - 15 min.

- rad u paru

Hvala vam na napisanim odgovorima. Kako rekoh na kraju radionice ćete dobiti povratnu informaciju.

Sljedeća aktivnost zove se Što znaš o e-nasilju? Jesi li ikad doživio/la?

Radit ćete u paru. Svaki par će izvući papirić s jednim pitanjem iz područja **Što znaš o e-nasilju?** i jednim pitanjem iz područja **Jesi li ikad doživio/la?**.

Vaš je zadatak pročitati pitanja i zajednički odgovoriti na njih zaokruživanjem odgovora. Za to imate 2-3 minute.

Ako vam je potrebno nešto pojasniti u vezi dobivenih pitanja dići ćete ruku pa ću vam pojasniti.

Zatim će svaki par pročitati svoja pitanja i svoje odgovore. Ostali će slušati i zatim komentirati i reći svoje mišljenje i viđenje odgovora.

Za čitanje i komentiranje vaših odgovora imamo 12-13 min.

Voditelj daje parovima da izvlače pitanja-jedno iz područja kviza, a jedno o njihovom iskustvu. Nakon 2-3min. voditelj poziva učenike da čitaju svoje odgovore. Nakon svakog pročitanog odgovora pozivaju ostale učenike da kažu svoje mišljenje. Za pitanje kviza voditelj obavezno kaže točan odgovor, ako je par pogrešno odgovorio.

4. Rješavanje slučaja nasilja ili e-nasilja - 12 min.

(Kada su učenici završili s iznošenjem odgovora ili kada je isteklo predviđeno vrijeme voditelj započinje iduću aktivnost)

Završilo je vrijeme za iznošenje odgovora.

Iduća aktivnost zove se Rješavanje slučaja nasilja ili slučaja e-nasilja.

Formirat ćemo grupe od 3-4 učenika. Svaka grupa dobit će na rješavanje jedan slučaj nasilja odnosno e-nasilja.

Slučaj će zajednički rješavati uz pomoć letka (u prilogu) i pitanja:

1. Koja je vrsta nasilja opisana u slučaju - nasilje ili e-nasilje?
2. Ako je to elektroničko nasilje koji je oblik nasilja tu prisutan?
3. Treba li se žrtva iz slučaja obratiti nekome za pomoć?
Ako ne, zbog čega ne? Ako da, kome se treba obratiti i zašto?
4. Kako se „žrtva“ mogla zaštiti od ove vrste nasilja?

Za analizu slučaja imate do 12 min.

5. Izvještaj rješavanje slučaja nasilja ili e-nasilja - 10 min.

Isteklo je vrijeme za analizu slučaja nasilja. Sada će svaka grupa iznijeti svoju analizu slučaja. Za izlaganje slučaja imamo na raspolaganju ukupno 10 minuta.
Kad budete izvještavali pročitajte slučaj i odgovore. Molim 1. grupu da podnesu izvješće.
(voditelj se zahvaljuje svakoj grupi i poziva ostale na komentare i mišljenja).

6. ZAKLJUČAK, analiza odgovora - 3 min.

Zahvaljujem na vašoj aktivnosti. Sada ću vam reći analizu vaših odgovora na pitanje „Da se meni dogodi elektroničko nasilje, ja bih“:

Rezultati vaših odgovora su sljedeći:

„Da se meni dogodi elektroničko nasilje, ja bih“:

a) šutio/šutjela o tome	- ____ učenika
b) rekao/rekla odraslima	- ____ učenika
c) rekao/rekla prijateljima	- ____ učenika
d) nešto drugo, a to je...	- ____ učenika

Znate li koji je jedini prihvativ odgovor?

Vjerujem da ste shvatili da je jedini prihvativ odgovor reći ODRASLIMA- roditelju, rodbini u koje imate povjerenja, nastavniku, pedagogu, psihologu, svećeniku ...

Tijekom radionice i vaših izlaganja zaključili smo da:

- ako ste žrtva nasilja bilo koje vrste nemojte šutjeti, obratite se starijoj osobi
- naučite kako se zaštiti od nasilja (bullyinga i cyberbullyinga)
- ako nasilnik ima više od 14 godina podliježe kaznenoj odgovornosti
- probaj ne shvaćati osobno ovaj problem jer su uzrok problemi vršnjaka koji te zlostavlja, a ne ti

4 stvari koje učenici mogu napraviti kad su žrtve bullyinga:

- 1) Razgovarajte s nekim kome možete vjerovati i recite im što se dogodilo.
- 2) Zadržite kopije bilo kakvih uvredljivih tekstova, e-mailova, poruka koje ste dobili, a koji sadrže datum i vrijeme.
- 3) Pokušajte ne odgovarati na poruke jer će to samo dati povod zlostavljaču.
- 4) Koristite opciju blokiranja pojedinih osoba na raznim društvenim mrežama ako je to potrebno. Ako se zlostavljanje nastavi, a vi ste već prijavili dotičnu osobu, razmislite o privremenom gašenju profila, ili čak trajnom brisanju.

Hvala na suradnji! Bili ste izvrsni suradnici.

Sada vas molim da vrednjujete uspješnost radionice. Na vratima (stolu) je list za vrednovanje. (prilog 5) Vi ćete staviti znak „+“ u onu kolonu koja odražava vaše mišljenje o uspješnosti radionice.

Za uspomenu na današnji susret poklonit ću vam bombon s porukom vezan uz temu nasilja.
(Voditelj dijeli bombone)

DODATNA AKTIVNOST

(Ako ima vremena voditelji mogu detaljnije razgovarati o nekom slučaju nasilja koji je poznat učenicima ili se njima dogodio.)

Odaberite slučaj i diskutirajte:

- 1. Kako biste se vi osjećali na mjestu žrtve?**
- 2. Što bi učinili da se zaštitite?**
- 3. Osjećate li da ćete se nakon ove radionice moći nekome obratiti za pomoć, ako se vama dogodi nešto slično?**